

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317205720
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8317205720.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Viery Zolákovej, v sporovej veci žalobcu: Z. G., J.. XX.X.XXXX, G. XXX XX L. XX, zastúpeného JUDr. Ing. Renátou Vorobeľovou, advokátkou, so sídlom Lipová 1, 066 01 Humenné, IČO: 37 368 940, proti žalovanému: S. E., J.. XX.X.XXXX, G. N. XX, XXX XX E., zastúpenému JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, IČO: 42 383 901, o zaplatenie 703,02 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 9C/32/2017-74 z 3.5.2018, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania proti žalobcovi v celom rozsahu.

2. Vychádzal zo zistenia, že medzi stranami sporu bola ústne uzavretá zmluva o dielo, predmetom ktorej bolo vykonanie diela, a to stavebných prác súvisiacich s dláždením schodov, balkónov, podesty a výmeny dverí. Strany sporu sa na cenu za dielo nedohodli. Žalobca vyplatil žalovanému dňa 9.6.2016 sumu vo výške 560,- eur a dňa 30.6.2016 585,10 eur. Následne žalobca žalovaného vyzýval na vrátenie sumy 1.130,- eur a výzvou zo dňa 11.11.2016 na vrátenie 1.145,10 eur. Žalobca si podanou žalobou uplatnil vrátenie neprimeranej zaplatenej časti ceny diela. Žalobca priložil k žalobe výzvy na vrátenie preplatkov, v ktorých vypočítal primeranú cenu za vykonanie diela žalovaným. Žalovaný uvedený výpočet spochybnil a doručil popis prác a ich kalkuláciu. Medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že cena za dielo nebola medzi nimi dohodnutá. V takomto prípade žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému primeranú cenu. Ak žalobca tvrdil, že to, čo žalovanému za vykonané dielo zaplatil, bolo neprimerané, mal pripojiť dôkaz, ktorý by potvrdil žalobcove tvrdenia o neprimeranosti ceny za dielo. Vzhľadom k tomu, že žalobca takýto dôkaz nepripojil, jeho tvrdenia boli spochybnené žalovaným a zostali tak sporné a nepreukázané. Žalovaný už v podaní doručenom súdu dňa 27.11.2017, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 27.12.2017 namietal spôsob výpočtu ceny za dielo žalobcom a predložil popis prác a ich kalkuláciu. Žalobca, pokiaľ nepredložil žiaden dôkaz o neprimeranosti ceny za dielo k žalobe, mohol do pojednávania dňa 03.5.2018, na ktorom bolo rozhodnuté, takýto dôkaz predložiť, reagujúc na námietky žalovaného. Na pojednávaní žalobca navrhoval dodatočne predložiť odborné vyjadrenie k neprimeranosti ceny. Uvedený návrh na vykonanie dokazovania súd nepripustil s poukazom na § 153 CSP s poukazom na zásadu koncentrácie konania. V predmetnom prípade nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovaným nebola dohodnutá cena za dielo. V takom prípade mala byť zaplatená cena primeraná v súlade s § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca do vyhlásenia uznesenia, ktorým

sa dokazovanie skončilo, nepreukázal, že cena, ktorú žalovanému za dielo zaplatil, bola neprimeraná. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie žalobu zmietol, pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania neprimeranosti zaplatenej ceny za dielo. Ak žalobca tvrdil, že od zmluvy o dielo odstúpil, nebolo preukázané, aby žalobca platne od zmluvy o dielo odstúpil, teda aby takýto zrozumiteľný a určitý prejav voči žalovanému učinil. Žalobca vypovedal tak, že žalovanému oznámil, že skončili a dúfal, že to žalovaný pochopil. Takýto prejav vôle je neurčitý a nemožno s ním spájať účinky odstúpenia od zmluvy. Žalobca mohol do zhotovenia diela od zmluvy odstúpiť, avšak tento prejav vôle mal urobiť takým spôsobom, aby nevzbudzoval pochybnosti o tom, čo chcel prejaviť. Ak by aj platne odstúpil od zmluvy, aj v takom prípade by musel preukázať, že to, čo zaplatil žalovanému za práce už vykonané, bolo neprimerané, čo však nepreukázal.

3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie postupom podľa § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

5. Odvolanie podal z dôvodov, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

6. Namietal, že žalovaný nikdy nevyúčtoval, ani iným spôsobom nepreukázal cenu za vykonané dielo, pretože ho ani nevykonal, ani neodovzdal. Žalobca navrhol vykonanie dôkazu - odborné vyjadrenie k neprimeranosti ceny, ktorého vykonanie však súd prvej inštancie zamietol. Vykonanie tohto dôkazu vyplynulo až po výsluchu strán sporu, preto nebol tento dôkaz predložený skôr. Žalobca je toho názoru, že súd prvej inštancie nerozhodol po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že mal nárok na zaplatenie ceny za dielo, toto žalobca popiera, pretože žalobca a žalovaný sa nedohodli na cene, ani na jej splatnosti. Nedošlo ani k splatnosti zaplatenia ceny diela. Z dôvodu absencie dohody strán sporu o dobe splatnosti ceny diela bolo potrebné vychádzať zo záveru, že doba splatnosti ceny za dielo vyplýva priamo zo zákona, teda že cena sa platí až po skončení diela, ktoré však nebolo skončené ani odovzdané žalobcovi. Občiansky zákonník nedefinuje, čo možno rozumieť pod pojmom „skončené dielo“ v zmysle § 634 ods. 2 prvá veta OZ. Podľa názoru žalobcu je tento pojem potrebné vykladať na základe zákonnej povinnosti zhotoviteľa vykonať dielo riadne v zmysle § 633 ods. 1 OZ. Len riadne zhotovené dielo v zmysle § 633 ods. 1 OZ možno v súlade s dobrými mravmi považovať za skončené podľa platnej zmluvy. Povinnosť zhotoviteľa vykonať dielo riadne pritom nemožno posudzovať z hľadiska subjektívnych názorov účastníkov zmluvy, ale iba na základe objektívnych skutočností. Ak teda žalovaný nereagoval na výzvu žalobcu na kolaudáciu, táto nebola vykonaná a práve táto skutočnosť objektívne bráni možnosti obsahového naplnenia pojmu „riadne zhotovenie diela“ v zmysle § 633 ods. 1 OZ a z toho dôvodu aj obsahovému naplneniu pojmu „skončenie diela“ v zmysle § 634 ods. 2 prvá veta OZ. Preto podľa názoru žalobcu nedošlo ku skončeniu diela, z ktorého dôvodu nemohlo dôjsť ani k splatnosti ceny za dielo v zmysle § 634 ods. 2 prvá veta OZ.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

8. Konštatoval, že žalobca nepreukázal, že vyplácal žalovanému zálohové platby a ten ich mal následne žalobcovi po skončení diela vyúčtovať. Rovnako nepreukázal, že by žalovaný dielo nevykonal riadne alebo neodovzdal žalobcovi. Skutočnosť, že práve dňa 30.6.2016 vyplatil žalobca žalovanému sumu 585,10 eur a týmto dňom žalovaný ukončil činnosť pre žalobcu svedčí o tom, že dňa 30.6.2016 došlo k ukončeniu diela a ukončeniu záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Sám žalobca na pojednávaní potvrdil, že dňa 30.6.2016 došlo k ukončeniu činnosti žalovaného pre žalobcu a došlo k vyplateniu zvyšnej časti ceny za dielo. Každé ďalšie tvrdenie žalobcu, ktoré nasledovalo po tomto dni, je možné s odstupom času posúdiť len ako snahu žalobcu získať časť peňazí, ktoré vyplatil žalovanému. Žalobca nepochopil, že žalovaný skutočnosť, že peniaze od neho prevzal, nepoprel ani pred podaním žaloby, ani po jej podaní, aj keď tak mohol urobiť, pretože žalobca nemá žiaden doklad o tom, že žalovanému finančné prostriedky vyplatil. Ak z tohto žalobca vyvodzuje „priznanie“ žalovaného o tom, že dielo dokonca nevykonal a neodovzdal, ide o snahu žalobcu spochybníť korektnosť konania žalovaného voči žalobcovi napriek tomu, že žalovaný zvolil korektnú obranu v rámci súdneho konania a neznížil

sa ku klamstvám v snahe zjednodušiť si procesnú pozíciu a dokazovanie. Vyjadril nesúhlas s tvrdením žalobcu, že potreba vykonania dôkazu - odborné vyjadrenie k primeranosti ceny, vyplynula až po výsluchu strán sporu, a že z tohto dôvodu nebol tento dôkaz zo strany žalobcu predložený skôr. Žalobcovi nič nebránilo predložiť relevantný dôkaz preukazujúci jeho tvrdenia po tom, čo obdržal kalkuláciu a výpočet zo strany žalovaného. K tvrdeniu žalobcu, že nedošlo k splatnosti ceny diela, žalovaný poukázal na výpoveď samotného žalobcu na pojednávaní, kde sám uviedol, že dňa 30.6.2016 po vyplatení sumy žalovanému mu povedal, že končí. Ak sa žalobca odvoláva na to, že za skončenie diela sa dá považovať len dielo vykonané riadne a dôvod nereagovania žalovaného na výzvu na kolaudáciu je dôvodom, že nedošlo k riadnemu odovzdaniu diela a teda nemohla nastať ani jeho splatnosť, platenie ceny za dielo je možné vykonávať aj po častiach, tak ako to bolo aj v danom prípade. Na dielo, ktoré vykonával žalovaný sa žiadna povinná kolaudácia nevyžadovala. Tvrdenia o tom, že nenastala splatnosť ceny diela nemajú žiaden relevantný vplyv na skutočnosť, že predmetom tohto konania je zaplatenie sumy, ktorá podľa žalobcu má predstavovať neprimeranú cenu za dielo. Otázka právneho posúdenia, či došlo alebo nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, k odovzdaniu diela v rámci požadovanej kolaudácie žalobcom a pod. nemení nič na tom, že na žalobcovi viazne bremeno dôkazu o tom, že cena, ktorú vyplatil žalovanému za vykonané dielo bola neprimeraná, tak ako tvrdí.

9. V následných vyjadreniach sporové strany zotrvali na svojich predchádzajúcich stanoviskách.

10. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

11. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

12. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalobca neargumentuje žiadnymi novými skutočnosťami a dôkazmi v zmysle § 366 CSP, s ktorými by sa súd prvej inštancie riadne v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal, a ktoré by mali za následok zmenu konajúcim súdom zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia. Z konania pred súdom prvej inštancie i pred odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

13. Podľa § 631 Občianskeho zákonníka, zmluvou o dielo zaväzuje sa objednávateľovi ten, komu bolo dielo zadané (zhotoviteľ diela), že ho za dojednanú cenu vykoná na svoje nebezpečenstvo.

14. Podľa § 633 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zhotoviteľ je povinný dielo vykonať podľa zmluvy, riadne a v dohodnutom čase. Ak je na vykonanie diela ustanovená záväzná technická norma, musí vykonanie zodpovedať tejto norme.

15. Podľa § 634 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak nie je výška ceny dojednaná zmluvou alebo ustanovená osobitnými predpismi, treba poskytnúť primeranú cenu. Ak nie je dohodnuté inak, platí sa cena až po skončení diela. Ak sa však dielo vykonáva po častiach alebo ak vyžaduje vykonanie diela značné náklady, je ten, komu bolo zadané, oprávnený požadovať už počas vykonávania diela od objednávateľa primerané preddavky.

16. Podľa § 642 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, až do zhotovenia diela môže objednávateľ od zmluvy odstúpiť; je však povinný zaplatiť zhotoviteľovi sumu, ktorá pripadá na práce už vykonané, pokiaľ zhotoviteľ nemôže ich výsledok použiť inak, a nahradiť mu účelne vynaložené náklady. Objávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy aj vtedy, ak je zrejmé, že dielo nebude včas hotové alebo nebude vykonané riadne, a ak zhotoviteľ neurobí nápravu ani v poskytnutej primeranej lehote.

17. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi stranami sporu bola ústne uzavretá zmluva o dielo, predmetom ktorej bolo vykonanie diela, a to stavebných prác súvisiacich s dláždením schodov, balkónov, podesty a výmeny dverí. Strany sporu sa na cene za dielo nedohodli.

Žalobca vyplatil žalovanému dňa 9.6.2016 sumu 560,- eur a dňa 30.6.2016 sumu 585,10 eur. Výzvou zo dňa 30.6.2016 žalobca vyzýval žalovaného na vrátenie preplatiek vo výške 1.130,- eur a výzvou zo dňa 11.11.2016 na vrátenie preplatiek vo výške 1.145,10 eur. Žalovaný vyčíslil cenu za dielo vo výške 1.495,62 eur. Podanou žalobou sa žalobca domáha vrátenia zaplatenej neprimeranej časti ceny diela.

18. Žalobca v odvolaní namietal, že zaplatené platby boli platbami zálohovými, a nie platbami za vykonané dielo. Namietal, že išlo o zálohové platby, a nie o vyplatenie ceny diela, pretože žalovaný nikdy žalobcovi dielo neodovzdal, preto nemohla nastať ani splatnosť ceny diela.

19. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd konštatuje, že zo strany žalobcu nedošlo k preukázaniu jeho tvrdenia, že vyplácal žalovanému zálohové platby a ten ich mal následne po vykonaní diela vyúčtovať. Rovnako žalobca nepreukázal, že by žalovaný dielo nevykonal riadne alebo neodovzdal žalobcovi. Práve skutočnosť, že dňa 30.6.2016 vyplatil žalobca žalovanému sumu 585,10 eur a týmto dňom žalovaný ukončil činnosť pre žalobcu svedčí o tom, že dňa 30.6.2016 došlo k ukončeniu diela. Dňa 30.6.2016 došlo k ukončeniu činnosti žalovaného pre žalobcu a došlo k vyplateniu zvyšnej časti ceny za dielo.

20. Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením žalobcu, že potreba vykonania dôkazu - odborného vyjadrenia k primeranosti ceny diela, vyplynula až po výsluchu strán sporu, a že z tohto dôvodu nebol tento dôkaz zo strany žalobcu predložený skôr. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že žalobcovi nič nebránilo predložiť relevantný dôkaz preukazujúci jeho tvrdenia po tom, čo obdržal kalkuláciu a výpočet ceny za dielo zo strany žalovaného.

21. Vo vzťahu k splatnosti ceny diela odvolací súd poukazuje na výpoveď samotného žalobcu na pojednávaní, kde sám uviedol, že dňa 30.6.2016 po vyplatení sumy žalovanému mu povedal, „že končí“. Ak sa žalobca odvoláva na to, že za skončenie diela sa dá považovať len dielo vykonané riadne a dôvod nereagovania žalovaného na výzvu na kolaudáciu je dôvodom, že nedošlo k riadnemu odovzdaniu diela a teda nemohla nastať ani jeho splatnosť, je potrebné poukázať na fakt, že platenie ceny za dielo je možné vykonávať aj po častiach, tak ako to bolo aj v predmetnom prípade. Zároveň žalobca nepreukázal, že by medzi stranami sporu bola dohoda, že za skončenie diela sa považuje jeho odovzdanie formou „kolaudácie“ alebo napr. spísaním protokolu o odovzdaní diela. Žalobca akceptoval vykonanie diela žalovaným v dvoch etapách s tým, že mu po každej dokončenej etape vyplatil požadovanú cenu za vykonané dielo.

22. Tvrdenia žalobcu o tom, že nenastala splatnosť ceny diela nemajú žiaden relevantný vplyv na skutočnosť, že predmetom tohto konania je zaplatenie sumy, ktorá podľa žalobcu má predstavovať neprimeranú cenu za dielo. Keďže cena za dielo bola vyplatená, pričom nebola dohodnutá, musela byť zaplatená primeraná cena v zmysle § 634 Občianskeho zákonníka a teda, ak žalobca cenu za dielo vyplatil a teraz tvrdí, že išlo o cenu neprimeranú, jeho povinnosťou bolo toto svoje tvrdenie preukázať, čo však neurobil, a to ani v rámci odvolacieho konania.

23. Odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné, resp. nespôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

24. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

25. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).